

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 11, Ноябрь

DORIVOR O‘SIMLIKLARNI YETISHTIRISH VA QAYTA ISHLASH TEKNOLOGIYASI

TDMAU “Avtomatlashtirish va boshqarish” kafedrası o`qituvchisi: Davlatova

Sayyora, sayyoradavlatova@gmail.com , +998500040200

TDMAU talabasi:

Umbarova Muxlisa Muxiddin qizi

muxlisaumarova@gmail.com , +998 91 584 83 06

Kalit so`z: Dorivor o`simliklar, meros, Avitsenna, Kardamom, Qora zanjabil Chili, Aloya, O`simliklarni tanlash, vegetarianism.

Annotatsiya: Ushbu maqolada oziq-ovqat va o`simlik dunyosining tabiat inom etgan boylklari va ajdodlarimizdan qolgan meroslarning xalq tabobatida, zamonaviy meditsinada tutgan o`rni haqida yoritilgan.

Dorivor o`simliklar, ularni yetishtirish, qayta ishlash, to`g`ri qo`llay olish bu davr talabi bo`lib kelmoqda. Hozirgi kunda fan va texnologiyalar shu darajada ilg`orlab ketdiki, Qishloq xo`jaligida, tibbiyotda, xalq tabobatida va boshqa turli yoshlarida ilg`orlab ketmoqda. Bu ishlarni yengillashtirayotgan zamonaviy texnologiyalar va ajdodlarimiz bizga qoldirgan ma`naviy merosning o`rni beqiyosdir. Jumladan, Abu Ali Ibn Sino bobomizning asarlari tibbiyotda ham, xalq tabobatida ham asosiy qo`llanma sifatida tavsiya etilgan.

Ibn Sino (Avitsenna) o`zining mashhur asari "Tib qonunlari " (Al-Qanun fi al Tibb) orqali ko`plab dorivor o`simliklar haqida ma`lumotlar keltirgan. Bu asar o`sha davrda tibbiyotning rivojlanishiga katta ta`sir ko`rsatgan va ko`plab dorivor o`simliklar haqida ilmiy tasavvur yaratgan. Ibn Sino o`zi ishlatgan va tavsiya qilgan ba`zi dorivor o`simliklar quyidagilar edi:

1. Sarina (Lavanda) - yengil asab tizimi kasalliklariga, bosh og`rig`iga va yengil sovuqqa qarshi ishlatilgan.

2. Qush qo`nmas (Kardamom) - oshqozon va ichak muammolarini davolashda, shuningdek, yurak va asab tizimining faoliyatini yaxshilashda qo`llanilgan.

3. Zanjabil - oshqozon tizimi va hazmni yaxshilash uchun ishlatilgan, shuningdek, yallig`lanishga qarshi foydalanilgan.

4. Qora zanjabil (Chili) - qon aylanishini yaxshilash va sovuq tutish kasalliklariga qarshi ishlatilgan.

Asosiy xususiyatlar:

• Tarkibi: Qora zanjabil ekstrakti, qo`l barmog`i ildiz ekstrakti, tabiiy komponentlar

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 11, Ноябрь

- Foydasi: Immunitet tizimini qo'llab-quvvatlash, hazm qilishni yaxshilash, energiya va chidamlilikni oshirish
- Chiqarilish shakli: 30 kapsula
- Qulaylik: Qabul qilish oson, kundalik foydalanish uchun ideal

Tavsif:

Qora zanjabil va qo'l barmog'i ildiz ekstrakti organizmni qo'llab-quvvatlovchi kuchli antioksidant va yallig'lanishga qarshi xususiyatlarga ega. Qora zanjabil tonusni oshirish va stimullash xususiyatlari bilan mashhur, qo'l barmog'i ildizi esa hazm qilishni yaxshilash va umumiy chidamlilikni oshirishga yordam beradi. Ushbu mahsulot kundalik hayotda yuqori energiya va salomatlik darajasini saqlashga intiluvchilar uchun idealdir.

5. Tuproq Gul (Rosemary) - xotira va aqliy faoliyatni oshirish, asab tizimini tinchlantirish uchun foydalanilgan.

6. Aloya (Aloe Vera) teri kasalliklari, yaralar va yallig'lanishga qarshi ishlatilgan.

Ibn Sinoning dorivor o'simliklar bo'yicha ilmiy yondashuvi tabiiy doridarmonlarni o'rganishga asoslangan bo'lib, ular ko'pincha o'simliklar va mineral moddalarning kombinatsiyasidan foydalangan. U o'zining tibbiyotda o'simliklardan foydalanishdagi yondashuvini shifo berishning ilmiy va amaliy metodlariga asoslangan.

Dorivor o'simliklarni yetishtirish texnologiyasi - o'simliklarning terapevtik xususiyatlaridan foydalanish uchun maxsus usullar va metodlarni o'z ichiga oladi. Bu texnologiyaning asosiy bosqichlari quyidagilardan iborat:

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Materiallardan foydalanganda ComNews ga havola kerak 1999 - 2024 © ComNews.ru

2. Mirziyoyev SH.M. "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik — har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak" 14 yanvar 2017 yil.

3. O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish, shuningdek ayrim qonun hujjatlarini o'z kuchini yo'qotgan deb topish to'g'risida. Qonunchilik palatasi tomonidan 2017 yil 25 mayda qabul qilingan.

4. СПОСОБЫ ВЫРАЩИВАНИЯ ГАРМАЛЫ ОБЫКНОВЕННОЙ PEGANUM HARMALA L. В ЛАБОРАТОРНЫХ И ПОЛЕВЫХ УСЛОВИЯХ

Ещанова Г. А. (лекарственная) — *Matricaria chamomilla L.* // Атлас лекарственных растений / Гл. ред. акад. Н. В. Цицин; ВИЛАР. — М.: Госмедиздат, 1962. — С. 490—492. — 703 с.

5. . Mirjonov Nosir Numonovich "Isiriq" dorivor o'simligi va uning lingvistik tabiati.

4. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 4- jild Davlat ilmiy nashriyoti 2022 / Мировая наука

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 11, Ноябрь

Saytlar:

1. <https://shop.evalar.ru/encyclopedia/item/aloe-vera/>
2. <https://daryo.uz/2022/09/09/zanjabil-sharbati-nimasi-bilan-foydali-va-uni-qanday-tayyorlash-kerak>
3. <https://zira.uz/uz/2019/01/17/rozmarin-togrisda-qiziqarli-mahsulotlar/>
4. <https://www.garshinka.ru/blog/lavanda-posadka-vyraschivanie-ukhod-i-razmnozhenie>